

Zápis č. 5/4/2016 z mimoriadneho rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska
21. apríla 2016 so začiatkom o 10,00 h.

Prítomní členovia Rady RTVS: Igor Gallo, Ľubomír Guman, Jozef Chudík, Martin Kabát, Martin Kákoš, Ildikó Nagy, David Soukeník

Ospravedlnení: Dóra Hushegyiová, Peter Kubica,

Hostia:

PhDr. Daniela Migrová – riaditeľka Sekcie GR RTVS

Radka Doehring – riaditeľka Sekcie ekonomiky RTVS

Lukáš Diko – riaditeľ Centra spravodajstva, športu a publicistiky RTVS

Mgr. Tibor Búza – riaditeľ Sekcie programových služieb STV

Vincent Štofanič – riaditeľ Sekcie programových služieb SRO

Miesto konania: zasadačka GR RTVS, Mýtna 1, Bratislava, SRO

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania

Rokovanie zvolal, otvoril a viedol predseda Rady RTVS I. Gallo. Na začiatku rokovania privítal všetkých prítomných. Skonštatoval, že je prítomných 7 členov Rady RTVS a rada je schopná uznášať sa. Z rokovania sa ospravedlnili D. Hushegyiová a P. Kubica.

I. Gallo skonštatoval, že rokovanie je zvolané ako mimoriadne a na základe žiadosti členov Rady RTVS. Vysvetlil, že iný postup, vzhľadom na to, že bolo potrebné operatívne zvoliť rokovanie, rokovací poriadok neumožňoval.

I. Gallo dal hlasovať o návrhu programu:

Uznesenie č. 50/2016:

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania.
2. Informácia o zmluvách nad 10 000 eur uzavretých v predchádzajúcom období (čl. 7 ods. 2 Štatútu Rady RTVS) (spravodajca M. Kabát)
3. Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2015 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom (spravodajca P. Kubica)
4. Vyhodnotenie plnenia programovej služby za rok 2015 Radou RTVS (spravodajcovia členovia rady zvolení za oblasť rozhlasového vysielať a televízneho vysielať)

Za: 7 / I. Gallo, Ľ. Guman, J. Chudík, M. Kabát, M. Kákoš, I. Nagy, D. Soukeník /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Nepřítomní: 2 / D. Hushegyiová, P. Kubica /

Uznesenie bolo prijaté.

2. Informácia o zmluvách nad 10 000 eur uzavretých v predchádzajúcom období (čl. 7 ods. 2 Štatútu Rady RTVS) (spravodajca M. Kabát)

I. Gallo pripomenul, že na ostatnom rokovaní sa tento bod neprerokoval, pretože nezasadala DK a nebolo k nemu stanovisko.

M. Kabát priblížil informácie z rokovania DK a odporučil zobrať predmetný materiál na vedomie.

I. Gallo dal hlasovať o návrhu programu:

Uznesenie č. 51/2016

Rada RTVS prerokovala a berie na vedomie informáciu o zmluvách nad 10 000 € uzavretých od predchádzajúceho zasadnutia rady.

Za: 7 / I. Gallo, Ľ. Guman, J. Chudík, M. Kabát, M. Kákoš, I. Nagy, D. Soukeník /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Nepřítomní: 2 / D. Hushegyiová, P. Kubica /

Uznesenie bolo prijaté.

3. Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2015 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom (spravodajca P. Kubica)

I. Gallo informoval, v zmysle § 19 ods. 13 zákona č. 532/2010 o RTVS musí Výročná správa o činnosti Rozhlasu a televízie Slovenska obsahovať aj stanovisko rady k výsledku hospodárenia Rozhlasu a televízie Slovenska s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu Rozhlasu a televízie Slovenska s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom. Návrh stanoviska vypracovala Dozorná komisia.

M. Kabát odprezentoval stanovisko DK.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 52/2016:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. c) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje Stanovisko k výsledkom hospodárenia RTVS v roku 2015 v predložennom znení, ktoré je ako príloha č. 1 súčasťou tohto uznesenia.

Za: 7 / I. Gallo, Ľ. Guman, J. Chudík, M. Kabát, M. Kákoš, I. Nagy, D. Soukeník /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Nepřítomní: 2 / D. Hushegyiová, P. Kubica /

Uznesenie bolo prijaté.

4. Vyhodnotenie plnenia programovej služby za rok 2015 Radou RTVS (spravodajcovia členovia rady zvolení za oblasť rozhlasového vysielania a televízneho vysielania)

I. Gallo informoval, že v zmysle § 19 ods. 13 zákona č. 532/2010 o RTVS musí Výročná správa o činnosti Rozhlasu a televízie Slovenska ďalej obsahovať aj vyhodnotenie vysielania jej televíznych a rozhlasových programových služieb radou. Materiál vypracovali členovia Rady RTVS zvolení za oblasť rozhlasového a televízneho vysielania. Všetci členovia Rady RTVS dostali finálny návrh k dispozícii pred rokovaním rady a neprišla na sekretariát rady žiadna pripomienka a ani návrh na doplnenie alebo úpravu. Od piatich členov rady prišla mailom informácia, že nemajú k materiálu žiadne pripomienky.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 53/2016:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. b) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2015 v predložennom znení, ktoré je ako príloha č. 2 súčasťou tohto uznesenia.

Za: 7 / I. Gallo, Ľ. Guman, J. Chudík, M. Kabát, M. Kákoš, I. Nagy, D. Soukeník /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Nepřítomní: 2 / D. Hushegyiová, P. Kubica /

Uznesenie bolo prijaté.

I. Gallo poďakoval prítomným za účasť a ukončil rokovanie Rady RTVS.

V Bratislave 28.4.2016.

Zapísal: Adam Mozolák
tajomník Rady RTVS



predseda Rady
Rozhlasu a televízie Slovenska

Kompletný zvukový záznam z rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska prehľadne usporiadaný podľa prerokovaných bodov je možné si vypočuť na www.rtv.s.sk.

Stanovisko Rady Rozhlasu a televízie Slovenska k výsledku hospodárenia Rozhlasu a televízie Slovenska v roku 2015

Rada Rozhlasu a televízie Slovenska vo vzťahu k hospodáreniu Rozhlasu a televízie Slovenska v roku 2015 konštatuje nasledovné:

Hospodárenie Rozhlasu a televízie Slovenska (ďalej „RTVS“) za rok 2015 predstavuje z hľadiska čerpania rozpočtu príjmov a výdavkov **celkový prebytok vo výške 16 068 776 €** (plánovaný celkový prebytok bol 2 300 000 €). Prebytok bol dosiahnutý úspornými opatreniami v bežných výdavkoch, nižším čerpaním kapitálových výdavkov a prechodom predovšetkým výrobných výdavkov z roku 2015 na 2016, pričom príjmy bez príjmových finančných operácií boli plnené na 100,43 %. Na prebytku sa podieľali aj nevyčerpané finančné prostriedky vyplývajúce zo Zmluvy so štátom 2015 vo výške 2 803 604 € a investície vo výške 933 105 €. Ostatné výdavky predstavovali sumu 4 415 768 €. Podľa metodiky **ESA 95 hospodáril RTVS s prebytkom vo výške 1 053 129 €.**

Z hľadiska plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu (bežné výdavky, kapitálové výdavky a celkový prebytok) je možné skonštatovať, že ich čerpanie neprekročilo stanovenú úroveň:

v €

Záväzný ukazovateľ rozpočtu RTVS	Rozpočet 2015	Skutočnosť 2015	Plnenie rozpočtu v %
bežné výdavky	118 088 833	106 212 231	89,94
kapitálové výdavky	9 386 424	7 983 934	85,06
celkový prebytok	2 300 000	16 068 776	x

Vo vzťahu k hospodáreniu Rozhlasu a televízie Slovenska s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom Rada RTVS konštatuje nasledovné:

Na základe **zmluvy s Ministerstvom kultúry SR č. 138/2012/M** o obsahoch, cieľoch a zabezpečení služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielať a televízneho vysielať na roky 2013 -2017 a príslušného **Dodatku č. 3 MK -78/2014/M** a ďalších dodatkov platných pre rok 2015 bol Rozhlasu a televízii Slovenska poskytnutý finančný príspevok zo štátneho rozpočtu nasledovne:

Celková výška príspevku štátu v eurách	
z toho príspevok na realizáciu programového záväzku v oblasti rozhlasového vysielania	3 300 000
z toho príspevok na realizáciu programového záväzku v oblasti televízneho vysielania	20 933 842
z toho príspevok na uskutočnenie účelových investičných projektov	5 000 000
z toho príspevok na zabezpečenie vysielania do zahraničia	1 000 000

Plnenie oblasti osobitného záujmu štátu pre rok 2015 bolo realizované v zmysle podmienok príslušného dodatku zmluvy.

Ad 1)

V zmysle časti „A1“ realizovať programový záväzok v oblasti rozhlasového vysielania, SRo vyrobil 20 804 samostatných pôvodných programov vo verejnom záujme s celkovou minutážou 721 088,00 minút. Z celkového počtu vyrobených programov bolo prvýkrát terestriálne odvysielaných v príslušných programových službách SRo v roku 2015 celkom 20 745 programov, zvyšok v počte 59 programov bude odvysielaných v roku 2016.

Celkové čerpanie príspevku na uskutočnenie pôvodných programov vo verejnom záujme bolo v plnej výške **3 300 000 €**.

Ad 2)

V zmysle časti „A2“ realizovať programový záväzok v oblasti televízneho vysielania, ktorého obsahom je uskutočnenie pôvodných programov vo verejnom záujme v dodatku dohodnutom rozsahu vyrobila STV 2 163 samostatných pôvodných programov vo verejnom záujme s celkovou minutážou 83 399,60 minút. Z celkového počtu vyrobených programov bolo prvýkrát terestriálne odvysielaných v príslušných programových službách Jednotky a Dvojky v roku 2015 celkom 1 997 programov, zvyšok v počte 166 programov bude odvysielaných v roku 2016 a v prípade kinematografických diel najneskôr do konca roka 2020.

Celkové čerpanie príspevku na uskutočnenie pôvodných programov vo verejnom záujme bolo v plnej výške **20 933 842 €**.

Ad 3)

V roku 2015 boli čerpané kapitálové výdavky viazané na zmluvu so štátom na rok 2015 na investičné akcie v celkovej výške **3 975 035,64 €** a zo zmluvy so štátom na rok 2013 vo výške **873 839,73 €**. Celkové definitívne čerpanie zmluvy so štátom 2013 predstavovalo od roku 2013 výšku 4 998 832,36 € a nevyčerpané finančné prostriedky v sume 1 167,64 EUR boli vrátené na depozitný účet štátu v stanovenom termíne.

Ad 4)

Celkové čerpanie príspevku na zabezpečenie vysielania kultúrnych a informačných programov do zahraničia za rok 2015 bolo v plnej výške **1 000 000 €**.

Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska Radou RTVS za rok 2015

V zmysle Zákona č. 532/2010 o Rozhlase a televízii Slovenska predkladá Rada RTVS Výboru pre kultúru a médiá NR SR svoje vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových služieb RTVS v roku 2015. Na svojich zasadnutiach sa rada pravidelne počas celého roku zaoberala plnením programových úloh RTVS, dodržiavaním zákonom stanovených ukazovateľov, tendenciami a zmenami v televíznom i rozhlasovom vysielaní. Mimoriadnu pozornosť venovala napĺňaniu obsahu Zmluvy so štátom, ktorá najvýraznejšie vplýva na koncipovanie obsahu vysielania. V roku 2015 v ňom boli ako priority stanovené :

1. 200. výročie narodenie Ľudovíta Štúra
2. Podpora pôvodnej slovenskej literatúry
3. Podpora propagácie národných kultúrnych inštitúcií v jednotlivých oblastiach kultúry

Tieto priority našli podľa názoru členov Rady RTVS vo vysielaní adekvátny priestor a ich napĺňanie nebolo iba formálnou úlohou, ale stalo sa podnetom na vytvorenie viacerých atraktívnych programových počínov.

Na svojich zasadnutiach sa Rada RTVS venovala programovým otázkam systematicky, preto hodnotenie plnenia programových cieľov je akousi sumarizáciou celoročného pohľadu rady na rozhlasové a televízne vysielanie RTVS. Premietli sa doň i viaceré výhrady a podnety, ktoré odznali počas rokovaní v roku 2015. Vcelku však možno konštatovať, že Rada RTVS hodnotila programovú úroveň rozhlasového a televízneho vysielania zväčša pozitívne a oceňovala vysielaciu štruktúru v jednotlivých obdobiach.

Rozhlas a televízia Slovenska ako vysielateľ zo zákona má povinnosti vo vzťahu k vysielaniu televíznych a rozhlasových programových služieb, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov:

VYHODNOTENIE PLNENIA ZÁKONNÝCH POVINNOSTÍ VO VYSIELANÍ RTVS Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov:

Rada RTVS na základe predložených informácií a štatistík o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska plnil svojím vysielaním dvoch televíznych programových služieb a deviatich rozhlasových programových služieb ustanovenia § 3 zákona č. 532/2010 Z. z. o poslaní RTVS, ako aj ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. hlavnej činnosti RTVS.

Televízne programové služby: Jednotka a Dvojka

Rozhlasové programové služby: Rádio Slovensko, Rádio Regina, Rádio Devín, Rádio_FM, Rádio Patria, Radio Slovakia International, Rádio Klasika, Rádio Litera a Rádio Junior.

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielení a retransmisii:**Plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z. z. na Jednotke za rok 2015**

Povinnosti v zmysle Zákona 308/2000 Z.z.	Jednotka			
	skut. v hod.	skut v %	min. podiel	rozdiel
Európska tvorba (v zmysle zákona)	6 147,60	87,74	50,0	175,48
Nezávislá európska tvorba	2 701,73	38,56	15,0	257,07
Nezávislá európska tvorba – nové diela	1 384,34	19,76	10,0	197,60
Program vo verejnom záujme	5 288,92	64,63	50,0	129,27
Program sprevádzaný skryt. alebo otvorenými titulkami	6 002,70	73,44	50,0	146,88
Program tlmočený do posunkovej reči nepočujúcich	407,10	4,98	3,0	166,00
Program sprevádzaný hlasovým komentárom pre nevidiacich	2 028,40	24,81	20,0	124,05

Plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z. z. na Dvojke za rok 2015

Povinnosti v zmysle Zákona 308/2000 Z.z.	Dvojka			
	skut. v hod.	skut v %	min. podiel	rozdiel
Európska tvorba (v zmysle zákona)	4 865,82	95,76	50,0	191,52
Nezávislá európska tvorba	1 699,28	33,44	15,0	222,93
Nezávislá európska tvorba – nové diela	1 071,64	21,09	10,0	210,90
Program vo verejnom záujme	7 127,21	98,87	50,0	197,74
Program sprevádzaný skryt. alebo otvorenými titulkami	4 420,10	63,91	50,0	127,82
Program tlmočený do posunkovej reči nepočujúcich	578,90	8,37	3,0	279,00
Program sprevádzaný hlasovým komentárom pre nevidiacich	1 944,00	28,11	20,0	140,55

Rada RTVS na základe predložených informácií o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska v roku 2015 plnil svojím vysielením povinnosti vysielať a verejnej služby definované v zákone č. 308/2000 Z. z. o vysielení a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov.

ROZHLASOVÉ PROGRAMOVÉ SLUŽBY

RÁDIO SLOVENSKO

Zameranie Rádia Slovensko je celodenne prinášať aktuálne spravodajstvo, nepretržité informácie o doprave a počasí, množstvo publicistických programov, rozhovory so zaujímavými ľuďmi, priame prenosy zo športových a iných spoločenských podujatí. Má dominantné postavenie stanice, pre ktorú sa poslucháči rozhodnú, ak chcú mať aktuálne správy. Práve preto je potrebné hľadať ďalšie spôsoby, ako toto postavenie Rádia Slovensko posilniť (a to najmä u poslucháčov na strednom a východnom Slovensku). Flexibilita, aktuálnosť a profesionálnosť sa vo vysielaní prejavuje aj v spracovaní mimoriadnych tém a udalostí, ktorým vytvára priestor aj nad rámec štandardnej verejnej programovej služby. Treba však mať dôslednejšie na zreteli, aby snaha o oslovenie čo najširšieho segmentu poslucháčov neskĺzla do náznakov bulvárnosti a obsahovo prázdnych moderátorských vstupov. Rovnako tak v prúdovom vysielaní musia moderátori dôslednejšie rešpektovať žáner vysielania a nevmiešavať do svojich vstupov napr. politické glosovanie a pod. Z tohto pohľadu je potrebné mimoriadne dôležité dodržiavať princíp nestrannosti verejnoprávneho média.

V uplynulom období boli na zasadnutiach Rady RTVS často diskutované štrukturálne zmeny vo vysielaní tohto okruhu, najmä preformátovanie a zúženie vysielania relácie Pozor, zákruta, ktorá desaťročia tvorí jeden z pilierov vysielania Rádia Slovensko. Rada vníma argumentáciu manažmentu, no či jej rozhodnutie bude v tomto prínosom, sa ukáže až dlhodobejšom horizonte.

Rada pozitívne hodnotí investície do technologického rozvoja vysielacích štúdií, v ďalšom období je však potrebné posilniť technologické vybavenie redaktorov, aby mohli pohotovo a v kvalitnom zvuku kedykoľvek vstúpiť do vysielania z terénu. Miestami je ale zjavné, že niektorí z tvorcov príspevkov ešte nie sú celkom zžití s novou technológiou. Najmä technicky erudovaní poslucháči si často všimajú nevyváženosť úrovni hlasitosti – čo sa týka rovnako publicistiky ako aj spravodajstva, alebo prenosu živých telefonátov – tieto defekty sa najvýraznejšie objavujú v diskusných reláciách, kde je jeden alebo viac hostí „na telefóne“.

Cyklické publicistické a diskusné relácie patria k najpočúvanejším, no často, logicky, k najkontroverznejším. Preto sú aj najčastejšie predmetom sťažností poslucháčov. Posilnením tímu editorov publicistiky Rádia Slovensko a systematická práca s redaktormi priniesli za posledné dva roky badateľnú kvalitatívnu zmenu v obsahu aj forme spracovania príspevkov. Na druhej strane však rada viac krát upozornila na nedodržiavanie objektivity a porušovanie princípu nestrannosti u niektorých moderátorov publicistických relácií. Úloha dodržiavať profesionálnu úroveň a nestrannosť redakčných pracovníkov v zmysle Kódexu pracovníkov a spolupracovníkov RTVS musí byť prioritou manažmentu. Zároveň je dlhodobou úlohou hľadanie nových, profesionálne zdatných moderátorských osobností. Táto požiadavka platí rovnako pre rozhlasovú i televíznu publicistiku.

V hudobnej dramaturgii Rádio Slovensko ponúka dramaturgiu zameranú na masovejšieho poslucháča. V súlade s koncepciou podpory domácej hudobnej produkcie vysielalo v týždňovej periodicite rubriku Naša hudba a raz mesačne hodinový záznam z koncertu domáceho interpreta s názvom Naša hudba naživo. Programová štruktúra ako aj hudobný playlist reagoval nielen na sviatočné a slávnostné obdobia, ale prispôboval sa aj ročným obdobiam.

Významnú pozornosť Rádio Slovensko venovalo novým médiám. Výrazne sa zlepšila komunikácia cez sociálne siete a aplikácie. Služby, ktoré poskytujú aplikácie iradioRTVS,

Zelená vlna sú hodnotené pozitívne. No pri súčasnom technologickom vývoji sa veľmi rýchlo stávajú nepostačujúcimi. V prípade dopravného servisu je to najmä rozšírenie kvalitného a podrobného servisu aj mimo Bratislavu a zjednodušenie poskytovania informácií zo strany poslucháčov na dispečing Zelenej vlny práve cez túto aplikáciu. Napriek jej existencii stále je najviac využívaný klasický telefonát na bezplatné číslo.

RÁDIO REGINA

Za ostatné dva roky prešlo Rádio Regina viacerými významnými zmenami, ktoré odrážajú výsledky mapovacej štúdie, opierajú sa o pravidelne vyhodnocované prieskumy počúvanosti. Medzi tieto zmeny patria viaceré výmeny na pozíciách moderátorov a moderátoriek, ktoré vystriedali mladšie hlasy. K zvýšeniu atraktivity programovej služby prispievajú aj mená, ktoré majú poslucháči vizualizované z televíznej obrazovky a sú zároveň afinitné základnej cieľovej skupine poslucháčov Rádia Regina (Bibiana Ondrejková, Hana Rapantová, Katarína Brychtová).

Po zadefinovaní potreby zatraktívniť a „zosúčasniť“ podobu vysielania Rádia Regina došlo k úprave formátov prúdového vysielania. Dnes je pevne definovaný formát vysielania, jasne definovaná stopáž príspevkov a minútáž moderátorských vstupov. V autonómnom, prevažne prúdovom vysielaní by však mali ešte výraznejšie dominovať témy z jednotlivých regiónov. Sledovaním týchto aktivít má programová služba možnosť cielene osloviť väčší počet ľudí, ktorých spájajú rovnaké záujmy – čo považujeme za silný moment v prípade regionálneho rádia.

Hudba tvorí čosi vyše polovice vysielania. A polovica všetkej odvysielanej hudby je z domácej produkcie. Významným prvkom v prístupe k hudobnej dramaturgii Rádia Regina je tzv. kontextovosť: po publicistickom materiáli z archívu preferuje staršiu hudbu, po príspevkoch o zaujímavostiach Slovenska slovenskú a pod. Žiadne iné slovenské rádio neponúka slovenský folklór v takom rozsahu, ako práve Rádio Regina. Relácie ako Zahrajte mi túto, Kapelníci, Kapela hraj!, Z klenotnice ľudovej hudby a i. patria k pravidelným formátom v programovej štruktúre Rádia Regina. Tradičným je tiež Folklórne leto s Rádiom Regina, v rámci ktorého bolo Rádio Regina aj v roku 2015 takmer na všetkých slovenských folklórnych festivaloch. Rádio Regina zmenilo hudobnú koncepciu aj v oblasti mnohožánrovosti. Hudobná ponuka ostáva stále pestrá, ale jasnejšie sa definovalo, ktorá hudba patrí na iné vysielacie okruhy – vážna hudba, opera na Rádio Devín, nová, alternatívna hudba na Rádio FM.

Rádio Regina má dnes novú zvukovú grafiku v intenciách schváleného claimu Váš najbližší svet. Základné kompozičné prvky tejto grafiky sú už dnes vo vysielaní významné a programová služba pracuje s nimi pri akýchkoľvek zmenách, mimoriadnych vysielaniach, nových rubrikách a pod. V spolupráci so SOSR sa zrealizovala aj sviatočná verzia základného hudobného motívu zvukovej grafiky vo veľkom orchestrálnom prevedení.

RÁDIO DEVÍN

Ambíciou Rádia Devín v roku 2015 bolo vytvoriť programovú štruktúru, ktorá rozšíri priestor pre aktuálnu publicistiku, produkciu z regionálnych štúdií RTVS v Košiciach a v Banskej Bystrici a vytvorí priestor pre väčšie zastúpenie rozhlasových hier a iných umeleckých žánrov vo vysielaní. Ostáva tak okruhom pre náročnejšieho poslucháča, prezentujúceho vo zvýšenej miere menšinové rozhlasové žánre. Pre naplnenie týchto ambícií

rozšírilo prúdové vysielanie. Kým v minulých rokoch sa striedali vo večerných časoch rôzne relácie s rôznou periodicitou, čo znemožňovalo poslucháčom jasnú orientáciu vo vysielaní, v roku 2015 pod hlavičkou Sedem tváří Rádía Devín – dostal každý večer od 19.00 do 23.00 jasný charakter. Tento krok vníma rada jednoznačne pozitívne.

V záujme rozšírenia priestoru pre regionálne štúdiá Rádío Devín vysielalo každý štvrtok okrem Ranného ladenia a Naladené na Devín, aj reláciu Ars Musica z Košíc a Banskej Bystrice a rovnako aj fičer, čo znamená, že každý štvrtok patrilo Rádío Devín produkcii regionálnych štúdií. V roku 2015 vysielalo Rádío Devín občasník: Hostí plný dom. Rádío Devín navštívilo spolu v tomto projekte vyše 70 hostí.

V roku 2015 venovalo Rádío Devín zvýšenú pozornosť rozhlasovým hrám – adaptáciám literárnych diel, ale aj pôvodnej rozhlasovej tvorbe. Potešiteľné je, že v roku 2015 sa znovu obnovila tvorba rozhlasových hier pre deti. Vo vysielaní Rádía Devín mali pravidelný čas v sobotu o 13.00. Odbor vlastnej tvorby pripravil päť premiér. V roku 2015 bolo toľko premiér, ako predtým za dva roky. Napriek tomu však Rada RTVS konštatuje, že tento segment vysielania bude v budúcnosti potrebné posilniť, aj vzhľadom na to, že RTVS je jeho jediným výrobcom a vysielateľom v plejáde celoslovenského rozhlasového vysielania. Rovnako tak by ako špecifický žáner rozhlasového dokumentu bolo v budúcom období žiaduce zvýšiť počet fičrov (v roku 2015 pripravilo Rádío Devín päť fičrov.)

Odbor vlastnej tvorby v roku 2015 participoval na mnohých projektoch (napríklad Anasoft litera, Dráma 2015, Dni slovenskej literatúry, Rok Ľudovíta Štúra a mnohých ďalších). OHaŠP pripravil pre Rádío Devín záznamy z koncertov slovenských umelcov a koncertné projekty s hudbou slovenských a holandských skladateľov v podaní SOSR. Výnimočným podujatím bol aj priamy prenos koncertu z odovzdávania ceny Esprit za najlepšiu jazzový album roka 2014. Z ďalších sa žiada spomenúť relácie Ars musica, Koncertné Rádío Devín, Festivalové reminiscencie a ďalšie.

Nie je možné spomenúť všetky typy programov, vysielaných na Rádíu Devín – Rada RTVS konštatuje, že Rádío Devín svojím charakterom spĺňa spoločensky mimoriadne závažnú úlohu šírením kultúrne náročných programov a tým napĺňa hlavné atribúty verejnoprávneho média. Rok 2015 možno na tomto vysielacom okruhu považovať za mimoriadne bohatý a úspešný.

RÁDIO JUNIOR

Poslaním tejto 24 hodinovej digitálnej programovej služby je vytvoriť u detí predškolského veku ale aj u školákov návyk počúvania rozhlasu, vzťah k literatúre a k hudbe. Štruktúra vysielania je rôznorodá ale pevná: do jednotlivých blokov sú zaradené rozprávky, rozprávkové hry pre deti, programy o hudbe, detské pesničky a ľudová tvorba. Po dôkladnom výbere tieto relácie by mohli byť poskytnuté predškolským zariadeniam a školám 1.stupňa ako pomocný materiál vo výchovno-vzdelávacom procese. Tento typ spolupráce by mohol posilniť aj ambíciu Rádía Junior dostať sa cez sociálne siete a iné médiá na školy a do knižníc a tam robiť priamu reklamu vysielania. Získať mladých poslucháčov v priamom kontakte: to je cieľom plánovaných podujatí pod názvom Nedeľa s rozprávkou pod pyramídou. V rámci týchto stretnutí by sa pred obecnstvom tvorila a vysielala rozprávka naživo. A keď že týchto akcií by sa zúčastňovali rodiny, mohla by sa získať priazeň nie len najmenších ale určite aj dospelých poslucháčov.

RÁDIO LITERA

24 hodinová digitálna umelecká programová služba je zameraná na intelektuálneho poslucháča. V jeho štruktúre sa nachádzajú rôzne programové typy viažuce sa na literatúru a umenie: verše, eseje, čítanie na pokračovanie, portréty, relácie o teórii literatúry, fičre, cestopisy, rozhlasové hry atď. Využívaním dostupných programov z rozhlasového archívu sa pripravujú relácie k rôznym výročiam, kultúrnym udalostiam, životným jubileám, sviatkom podľa vlastnej dramaturgie. Poslucháčmi Rádia Litera sú aj Slováci žijúci za hranicami Slovenska, preto množstvo relácií má aj medzinárodný rozmer. Rádio Litera podobne k ostatným digitálnym rádiám potrebuje rozšíriť svoju reklamu na sociálnych sieťach ale aj v priamom kontakte s poslucháčmi napr. v knižniciach. Preto by snád' bolo vhodné zamyslieť sa nad reláciami „otvorených dverí“, nahrávaní v knižniciach, v kníhkupectvách a na iných vhodných verejných priestranstvách.

RÁDIO KLASIKA

Je a aj v budúcnosti ostáva 24 hodinovou digitálnou programovou službou pre poslucháčov a milovníkov klasickej hudby. Vysielanie má pevnú štruktúru s vlastnou dramaturgiou: programy sa pripravujú z diel klasickej hudby využitím archívu Slovenského rozhlasu a preberaním hotových relácií odvysielaných na Rádiu Devín. Vo vysielaní dostáva veľký priestor slovenská tvorba ako aj mimoeurópska hudba všetkých období. V roku 2016 Rádio Klasika dočasne nahradí Rádio Pyramída, ktoré z príležitosti 90.výročia vzniku Slovenského rozhlasu bude vysielat' špeciálny program z archívu najstarších a najvzácnejších nahrávok.

RADIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Cieľom tejto informačnej programovej služby je ostávať dôležitým prostriedkom komunikácie so Slovákami vo svete. V ostatnom roku sa zmenila jeho zvuková grafika, programová štruktúra vysielania však ostáva nezmenená. 30 minútový magazín v jazyku anglickom, francúzskom, nemeckom, ruskom, španielskom a slovenskom denne informuje o aktuálnom dianí na Slovensku v oblasti vnútornej politiky, ekonomiky, kultúry, vedy, cestovného ruchu a histórie. RSI pokračuje aj v roku 2016 úspešnými cyklami Slováci vo svete a Naši a svetoví, základnou myšlienkou ktorých bolo predstaviť poslucháčom úspešných Slovákov žijúcich za hranicami republiky. Tieto relácie sa vysielajú a majú dobrú odozvu aj na Rádiu Regina BA, BB a KE ale aj na Rádiu Slovensko. Túto spoluprácu RSI chce udržať ba podľa možnosti aj rozšíriť. Redakcia má kapacity na výrobu správ v anglickom jazyku hoci aj pre hlavnú stránku RTVS, má projekty na spoluprácu s Ministerstvom zahraničných vecí SR a s Úradom pre Slovákov v zahraničí. Skúsenosti získané v tejto spolupráci by chcela mnohonásobne zužitkovať počas predsedníctva Slovenskej republiky v Európskej únii.

RÁDIO FM

Radio_FM v roku 2015 potvrdilo svoje pozície na rozhlasovom trhu. Rádio_FM je hudobné rádio s presahom do kultúrneho priestoru orientovaného na náročnejšieho mladšieho poslucháča. Zmeny, ktorými prešlo v predchádzajúcich rokoch vytvorili stabilný základ, ktorý

v súčasnom období môže Radio_FM ďalej rozvíjať. Programovú štruktúru Rádia_FM aj v roku 2015 tvorili 3 bloky prúdového vysielania (Ráno na Efemku, Deň_FM a Popo_FM. Zostávajúci čas vysielania tvoria hudobné a hudobno-slovné špecializované relácie: z domácej slovenskej a českej hudobnej scény, diskusným reláciám z rôznych oblastí kultúrneho a spoločenského života, vizuálne umenie, hudba, občianska spoločnosť, verejný priestor, humor a hudba v podobe špecializovaných relácií pre rôzne hudobné žánre – world music, hard and heavy, hip-hop, experimentálna hudba a rôzne subžánre elektronickej hudby.

Spomedzi ostatných projektov treba spomenúť Radiohlavy, prakticky jediné hudobné ceny, ktoré sa v takejto podobe ešte na Slovensku organizujú. Samotný ceremoniál odovzdávania, realizovaný v bratislavskej Starej tržnici sa definitívne stal očakávanou hudobnou udalosťou, ktorá je v hudobnej branži a aj medzi poslucháčmi rádia považovaná nielen za sviatok slovenskej nemainstreamovej hudby ale aj samotného Rádia_FM. Pozitívny trend v súvislosti s Radiohlavami potvrdil aj ostatný odovzdávací ceremoniál (13. marca 2016) a myslím si preto, že v takejto podobe je vhodný aj pre prenos STV z odovzdávania cien.

Do budúcnosti sa vynára otázka, či by vysielanie Rádia FM, aj vzhľadom na percipienta a jeho „internetové“ zameranie, nebolo účelné presunúť do digitálneho priestoru. Doterajšie skúsenosti s ostatnými digitálnymi rádiami napovedajú, že tento krok môže byť impulzom pre zvýšenie počúvanosti.

NÁRODNOSTNÉ VYSIELANIE - RÁDIO PATRIA

Cieľom národnostného vysielania je stať sa primárnym médiom pre menšinového poslucháča. RTVS má zákonnú povinnosť takéto vysielanie zabezpečiť. Vytvorenie moderného a aktuálneho vysielania, ktoré uspokojí informačné a kultúrne potreby menšinového poslucháča a prispeje ku kultivovaniu jeho materinského jazyka, je úlohou Rádia Patria. Denné 12 hodinové maďarské vysielanie sa jej zhostilo dobre, jeho programová štruktúra za posledné tri roky prešla výraznou zmenou od blokových relácií až po súčasné vysielanie „prítomného času“. Jeho informačnou náplňou je stať sa konkurencieschopným s médiami na Slovensku, ale v prihraničnej oblasti aj s maďarskými rádiami. Štruktúra vysielania je pružná, prúdové vysielanie v pracovných dňoch a blokové relácie cez víkend sa ujali dobre. Mimoriadne úspešnou sa stala denná trojminútová hudobno-edukačná relácia Intermezzo. Podobný úspech sa očakáva od tohtoročnej dennej relácie 90 sekúnd vedy, v ktorej sa stručne vysvetľujú zaujímavosti zo sveta vedy a techniky. V programovej štruktúre Rádia Patria však chýbajú literárno-dramatické formáty, už asi tri roky sa nevyrobila žiadna rozhlasová hra kvôli nedostatku financií. Závažným problémom ostáva nedostupnosť vysielania na VKV kmitočtoch na územiach obývaných maďarskou menšinou tvoriacou značnú časť obyvateľstva v okrese Dunajská Streda a v oblasti medzi Sencom a Galantou.

Riešenie byť tzv. hosťujúcim programom na Rádiu Regina sa ukázalo prospešné, preto by bolo dobré zachovať ho i v budúcnosti. 16 hodín týždenne sa vysielala v ukrajinskom, rusínskom, poľskom, českom a nemeckom jazyku. Prúdové informačné vysielanie v ukrajinskom a rusínskom jazyku vo večerných hodinách v pracovných dňoch sa stali kvalitným programom vďaka personálnym zmenám. Skvalitnili sa aj víkendové umelecké, publicistické a dramatické relácie. Poslucháčmi týchto relácií sú menšiny žijúce v šiestich okresoch, preto je nutné vybudovať sieť externých spolupracovníkov, aby informácie boli adekvátne životu tu žijúcich ľudí. Riešenie rómskeho vysielania vyžaduje odlišný prístup. Rómami je obývaných viac okresov a regiónov Slovenska, dodávatelia rómskych relácií

musia brať ohľad aj na tento fakt. Okrem zemepisných odlišností existujú aj jazykové rozdiely, preto v budúcnosti by bolo potrebné skúsiť pripraviť relácie v dialektoch používaných veľkými skupinami Rómov. V roku 2016 externými spolupracovníkmi sa bude riešiť hodinové vysielanie na samostatnej frekvencii pre srbskú, bulharskú a chorvátsku menšinu žijúcu v okolí Bratislavy.

TELEVÍZNE PROGRAMOVÉ SLUŽBY

PROGRAMOVÁ SLUŽBA JEDNOTKA

Aj v roku 2015 pokračovala programová služba Jednotka v charaktere a tendenciách, nastavených v predchádzajúcich obdobiach. Orientovala sa na väčšinového diváka a ponúkala univerzálnu programovú skladbu s čo najširšou diverzitou jednotlivých programových typov. V konkurencii diváckej priazne s komerčnými vysielateľmi si dokázala, i napriek dominancii programov verejnoprávneho charakteru, udržať stabilné miesto a neraz bola na trhu v sledovanosti jednotkou. Do značnej miery k tomu prispel i osobitý typ programov (napr. vianočné vysielanie pôvodných filmových rozprávok, mimoriadne športové a kultúrno-spoločenské eventy a pod.). V programovej skladbe sa Jednotka zastabilizovala, jednotlivé štruktúrne okná (s výnimkou mimoriadnych časov – Vianoce, Veľká noc a pod.) pomerne konzekventne zachovávajú svoj charakter a vytvorili predpoklad diváckeho návyku, čo sa napokon prejavuje aj v stúpajúcej krivke sledovanosti. V akvizičnej filmovej politike ponúkla diela s dôrazom na kvalitu s vysokým podielom európskej produkcie, uviedla značný počet slovenských filmov, na ktorých sa RTVS podieľala ako koprodukčný partner, ponúkla širokú paletu zábavných programov.

Z pohľadu zákonom stanoveného podielu programov vo verejnom záujme splnila RTVS aj na okruhu Jednotka všetky ukazovatele. Vcelku možno konštatovať, že nastavenie vysielacej štruktúry a tendencie k upevňovaniu alternatívnej programovej skladby smerom ku komerčným médiám i k vysielaniu Dvojky vníma Rada RTVS pozitívne.

PROGRAMOVÁ SLUŽBA DVOJKA

Programová služba Dvojky v roku 2015 splnila všetky svoje zákonné povinnosti v oblasti vysielania a dosahovala rekordy vo zvýšenej sledovanosti divákov. Je to výsledok jednak kvalitného premiérového obsahu z vlastnej dielne RTVS, ale i skvalitnenia výberu európskej a nezávislej tvorby. Programové ciele sa sústredili na vytvorenie pevných časových osí a na zvyšovanie kvality pre náročného diváka a špecifického diváka v súlade s požiadavkami verejného záujmu. V oboch smerovaniach išlo o princíp napĺňania verejnoprávneho obsahu vysielania spolu s ďalšou zložkou, ktorou bol šport a závažné spoločenské podujatia. Tak bolo vo vysielaní dosiahnutých skoro 90% programu vo verejnom záujme.

Oproti pôvodnému plánu bol rozšírený rozsah vysielania v programovom type Dramatika a Dokument vzhľadom na 70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a Rok Ľudovíta Štúra. Vo vysielaní boli – najmä počas leta a jesene vytvorené ucelené bloky archívnych dramatických programov k týmto výročiam. Takisto k jubileám a úmrtiam osobností kultúry boli ad hoc zaradované diela spojené s týmito umelcami. Žiaľ, opäť sa potvrdilo, že máme

nedostatočne v televízii spracované osobnosti v prierezových osobnostných dokumentoch. Treba jednoznačne dobudovať „národný archív“ slovenských osobností nielen z kultúry, ale aj z vedy, športu....

Úspech v sledovanosti Dvojky zabezpečilo v druhom polroku nielen výborné programové naplnenie letnej vysielacej štruktúry najmä Letné kino na Dvojke s vynikajúcim výberom predovšetkým slovenskej filmovej klasiky, Folklórne leto s RTVS(Myjava, Heľpa, Detva, Východná, Terchová) a detské vysielanie, ale aj zmena v typovej štruktúre Dvojky od jesene 2015. Jej vysielanie je profilované ako vysielací okruh v priebehu dňa zameraný na špecifické a záujmové skupiny a večer na náročnejšieho diváka. Túto zmenu si vyžiadalo úsilie o stabilizáciu štruktúrnych okien, časté narušovanie pozitívnych diváckych stereotypov neustálou konfrontáciou s aktuálnymi, ale nespochybniteľnými požiadavkami na zaradenie športových prenosov a významných spoločenských podujatí. Nová Typová štruktúra Dvojky vytvára programové celky – tematické bloky, ktoré pri aktuálnom zaradení športového prenosu možno ľahšie preplánovať. Obsah vysielania sa nezmenil. Počas týždňa – od pondelka do štvrtka ide vo večernom čase predovšetkým o dokumentárny, publicistický a spravodajský obsah a všetky filmové okná sú sústredené do víkendu. Jednoznačne sa darí plniť jeden z kľúčových cieľov, osloviť a vrátiť späť k obrazovkám detského diváka. Ranná repríza celého detského bloku je zárukou, že ak večer prídu o predstavenie kvôli športovému prenosu, môžu si svoj program pozrieť ráno. Vysielanie je, zdá sa, dobre postavené. Cez deň prevažujú dokumenty a najmä publicistické programy občianskeho zamerania, kontaktné poradenské relácie, ktoré majú vzdelávací a osvetový charakter. Vo večernom vysielaní je Dvojka orientovaná na kvalitný dokument, filmy s náročnejšou dramaturgiou a programy s hlbším posolstvom. Čitateľné skvalitnenie koncepcnej dramaturgickej práce vysielania zvyšuje Dvojka svoju kvalitu a získava väčší počet divákov.

DRAMATICKÉ PROGRAMY

Už v predchádzajúcom období nastavila RTVS vo svojich prioritách posilňovanie výroby dramatických programov. Stali sa aj prioritou Zmluvy so štátom. Rok 2015 bol z tohto hľadiska pokračovaním a posilňovaním výroby a vysielania tohto segmentu z predchádzajúceho roku. Zväčšil sa podiel koprodukcí RTVS v slovenských filmoch, vo vianočnej štruktúre uviedla Jednotka až tri filmové rozprávky, akvizičná politika pokračovala v tendenciách uplynulého obdobia – uprednostňovala kvalitu pred kvantitou a ponúkla divákovi RTVS množstvo filmov z celosvetovej, vo veľkej miere európskej produkcie.

Za najvýznamnejší počín možno považovať odvysielanie pôvodného seriálu Tajné životy, ktorý si okrem veľkej diváckej odozvy odniesol i mimoriadne priaznivé ohodnotenie odborníkov a niekoľko ocenení na domácej i zahraničnej pôde. Tu treba vyzdvihnúť najmä iný dramaturgický a realizačný prístup než v dlhodobých seriáloch komerčných televízií a presné zacielenie na divácku skupinu. V tendencii uviesť každý rok nový seriál pokračuje RTVS aj pre ďalšie obdobia – v roku 2015 natočila pokračovanie seriálu Kolonáda (odvysielaný začiatkom roku 2016) a začala s prípravou seriálu Tajné životy II. Z ďalších seriálov treba spomenúť divácky úspešného koprodukčného Doktora Martina a animovaný seriál Mimi a Líza s mimoriadnym etickým posolstvom pre detského diváka. K veľkým pozitívam vysielania dramatických programov patrí odvysielanie troch rozprávkových titulov (Sedem zhavených bratov, Svätovánsky venček a Johankino tajomstvo), ktoré boli najsledovanejšími programami počas vianočných sviatkov. K stáliciam v segmente dramatických programov patria aj Pravdivé príbehy s Katkou Brychtovou, ktoré nadväzujú na zábavný program Nečakané stretnutia. Oceniť treba aj vstup RTVS do viacerých filmových

projektov (Domáca opatera, Wilsonovo, Agáva, Učiteľka, Rukojemník, Červený kapitán a iné), ktoré potom následne dopĺňajú vysielanie o pôvodnú filmovú tvorbu. K pozitívam patrí i vysielanie záznamov divadelných inscenácií, ktoré mapujú najmä pôvodnú slovenskú tvorbu a umožňujú televíznemu divákovi vytvoriť si obraz o dianí v slovenskom divadelníctve.

Vcelku možno konštatovať, že vysielanie dramatickej tvorby v RTVS v dostatočnej miere ponúklo v roku 2015 široké spektrum programov vlastnej výroby a spolu s kvalitnými akvizíciami sa stáva plnohodnotným segmentom vysielania. Vzhľadom na pripravené koprodukčné zámery a už rozbehnutú výrobu je tu výrazný predpoklad, že tento trend bude pokračovať aj v nasledujúcom období.

ZÁBAVNÉ A HUDOBNE PROGRAMY

Vysielanie zábavných a hudobných programov zväčša pokračovalo vo formátoch, uvedených už v roku 2014 alebo ešte so starším dátumom svojho vzniku. Boli to predovšetkým dva kľúčové formáty – Milujem Slovensko a Čo ja viem. Ich pokračovanie aj v roku 2015 svedčí o diváckej obľube, čo potvrdzuje aj víťazstvo Milujem Slovensko v diváckej ankete OTO. Formát Čo je viem je intelektuálnejší a teší sa najmä priazni mladého publika. Obe tieto ťažiskové relácie sú realizované na štandardne kvalitnej úrovni. Novým formátom bola zábavná relácia Domov, sladký domov, ktorá však celkom nenaplnila divácke očakávania. Už zabehnuté zábavné formáty síce ešte majú svoj divácky potenciál, ale ten sa bude postupne vyčerpávať. Je preto iba otázkou krátko času, kedy bude musieť RTVS ponúknuť nové zábavné programy, či už z vlastnej námetovej dielne alebo cestou licencie zahraničných formátov.

V roku 2015 vsadila RTVS teda najmä na osvedčené cyklické relácie – Nikto nie je dokonalý, Nečakané stretnutia, Neskoro večer, Duel, Naj dedinka Slovenska, Anjeli strážni, 5 proti 5, Tajomstvo mojej kuchyne, Advent... Všetky majú svojich divákov a teda aj očakávaný výkon. Na segment, v ktorom je najväčšia konkurencia aj v iných televíziách, je to však málo. Hudobné a zábavné programy vždy tvoria chrbtovú kosť televízneho vysielania. A pokiaľ rezignujeme na pestrosť a inovatívnu ponuku, môže sa to negatívne odraziť na diváckom záujme celej televízie. Preto musí byť jednou z prioritných úloh manažmentu RTVS v nasledujúcom období generovanie nových programov, ponúkajúcich kvalitnú zábavu.

Z ostatných programov treba ešte spomenúť rovnako tak odskúšané a aj rokmi čiastočne ošúchané Krištáľové krídlo, OTO, CE.ZA.AR, Cenu nadácie Tatra banky, Hodinu deťom a iné... Aj tu platí, že by po dohode s koprodukčným partnerom či vyhlasovateľom malo prísť k ich výraznému preformátovaniu – hľadaniu nových moderátorov, redukcii oceňovaných kategórií, k ponuke nových priestorov, zmene scenáristického prístupu. Najmä OTO v posledných ročníkoch trpí evidentnou únavou a realizačnými klišé, ale takisto to platí aj pre Hodinu deťom a Krištáľové krídlo.

V oblasti hudby ponúkla RTVS na oboch okruhoch viacero atraktívnych podujatí – BJD, záznamy folklórnych festivalov, Kamil Peteraj 70... Išlo však zväčša o záznamy podujatí, realizovaných inými partnermi. Možno i v tejto oblasti by bol pre Slovenskú televíziu prínosom vlastný hudobný formát.

Pri hodnotení hudobných a zábavných programov sa nemôžeme ubrániť konštatovaniu, že RTVS ostala v roku 2015 svojim divákom čiastočne dlžníkom.

PROGRAMY PRE DETI A MLÁDEŽ

Programovú službu RTVS majú tvoriť na základe zákona 532/210 Z.z. § 3 odsek 3 aj programy pre deti a mládež. Po dlhšom období rezignácie na tento segment vysielania urobil manažment RTVS prvé kroky k zmene tohto stavu a situácia sa výrazne zlepšila. Najvýraznejšia zmena bola vo vysielacej štruktúre v r. 2014 na STV 2 zaradením detského bloku do vysielania denne od 18:45 do 19:50. V jeho štruktúre sú dva večerníčky. Jeden je zo zlatého archívu - pôvodný slovenský večerníček vyrobený v STV a jeden zahraničný. V roku 2015 boli opäť do vysielania zaradené nové premiérové časti slovenského seriálu Mimi a Líza a aj ruského seriálu Maša a medveď, ktorý je označovaný odborníkmi v súčasnosti za najlepší na svete. Denný vysielací blok Veľké detské predstavenie je pre deti veľkým prínosom, lebo po rokoch môžu deti na Slovensku denne sledovať v televízii rozprávky v slovenčine. Stabilný vysielací čas ale aj kvalita znamenala mimoriadny divácky úspech, ktorý sa medziročne v druhom polroku 2015 zdvojnásobil. Dokonca tento podvečerný detský blok prispel k maximálnej hodnote príme tímu Dvojky u detí od štartu peplemetrového merania sledovanosti s 5,0% podielom na trhu (samotný detský blok 10,0%).

Okrem toho sa vo vlastnej produkcii realizovali cyklické relácie už rokmi profilovaný Fidlibum pre predškolákov, kvalitatívne sa stabilizoval Zázračný ateliér z Košíc a výrazne sa vyprofiloval súťažno-zábavný Daj si čas. Menej úspešní boli Trpaslíci, ktorým aj odborná verejnosť vyčíta nesúlad formy, obsahu a vekovej kategórie. Čiastkové zmeny nepomohli a táto relácia je adeptom na výraznú zmenu, čo sme konštatovali už aj minulý rok.

Detské vysielanie musí často vo vysielacej štruktúre ustupovať významným športovým a spoločenským udalostiam, čo by mohlo vyriešiť spustenie Tretieho vysielacieho programu.

Z veľkých projektov, ktoré sa v RTVS pripravovali v rokoch 2013 a 2014 sa urodila výroba i koprodukciami troch veľkých rozprávkových titulov. Filmové rozprávky Sedem zhavranených bratov, Johankino tajomstvo a Svättojánsky venček sa stali najsledovanejšími programami vo vianočnom vysielaní roku 2015. Príprava i výroba rozprávok je dobre naštartovaná. Stále však chýba už minulý rok kritizovaná a pre deti od 8 do 15 rokov absolútne neexistujúca aktuálna publicistika, ktorá by reflektovala súčasný život a aktivity slovenských detí a ich informačné potreby. Nevznikli ani žiadne nové pôvodné dokumenty pre deti a mládež či dokumenty o nich a detských alebo mládežníckych osobnostiach.

Napriek niektorým výhradám konštatujeme pozitívny nárast výroby a vysielania slovenskej pôvodnej detskej tvorby. Zvýšil sa objem detských programov vo vysielaní (asi 10% objemu STV), a hlavne nárast sledovanosti. V tomto smere teda RTVS programovú službu vysielania vo verejnom záujme už druhý rok napĺňa a ako verejnoprávne médium zohráva kľúčovú úlohu.

ŠPORT :

Vysielanie športových prenosov patrí nespochybniteľne k hlavným a tradičným programovým dominantám verejnoprávneho média. Je preto pochopiteľné, že aj v roku 2015 v televíznom vysielaní RTVS na oboch okruhoch neraz dominovali športové eventy – najvýznamnejšími z nich boli kvalifikačné zápasy futbalovej reprezentácie na EURO 2016. Okrem nich ponúkla Slovenská televízia množstvo ďalších atraktívnych športových prenosov – MS v ľadovom hokeji, futbalovú Ligu majstrov, Európsku ligu, Tenisové turnaje, lyžovanie, futbalovú Fortuna ligu a hokejovú Extraligu a iné... Výpočet športových programov by bol určite široký i napriek tomu, že v roku 2015 sa nekonala žiadna vrcholná športová udalosť. O to náročnejší bude rok 2016, kvalita zabezpečovania prenosov aj v minulosti však

napovedá, že RTVS je plne pripravená ich sprostredkovanie divákovi zvládnuť na špičkovej úrovni.

Otázkou pre budúcnosť ostáva znovu naštartovanie vysielania na samostatnom športovom kanáli. Aj v roku 2015 svojou nepravidelnosťou vstupovali športové prenosy deštruktívne do vysielania najmä Dvojky, kde narúšali vysielanie cyklických relácií. Rozšírenie o takúto programovú službu by určite prinieslo na obrazovku verejnoprávnej televízie i menej frekventované športy a väčší podiel športových magazínov.

Vcelku možno konštatovať, že šport v televíznom vysielaní RTVS bol zastúpený adekvátne a kvalita prenosov bola zabezpečená na profesionálnej úrovni. Potvrdením je i získanie dvoch ocenení v ankete OTO 2015 pre športového komentátora a moderátora športových programov Marcela Merčiaka.

SPRAVODAJSTVO

Spravodajstvo RTVS aj v roku 2015 bolo stabilné. Dôkladné uplatňovanie princípov verejnoprávnosti prispieva k pozitívnemu hodnoteniu spravodajstva verejnoprávnej televízie divákmi. Hlavná spravodajská relácia Správy RTVS aj v roku 2015 udržiavala rastúci trend sledovanosti. Pred niekoľkými rokmi sa presadili výrazné zmeny v technológii relácie *Správy*, avšak opäť by bolo žiaduce modernizovať vizuál a grafiku.

V roku 2015 vysielanie spravodajských relácií ovplyvnila predovšetkým utečenecká kríza. Na nečakané a neustále sa meniace situácie televízne spravodajstvo reagovalo promptne, podarilo sa prispôbiť činnosť spravodajstva tak, aby RTVS zvládla informovanie verejnosti na profesionálnej úrovni. Aj táto situácia poukázala na nevyhnutnosť budovať oveľa širšiu sieť zahraničných spravodajcov – priame reportáže spravodajcov RTVS z utečeneckých táborov a z hraníc boli vynikajúce, mali vysokú profesionálnu úroveň.

Analytická relácia Správy a komentáre na Dvojke aj v roku 2015, okrem letných prázdnin, každý večer komentovala a analyzovala najdôležitejšie udalosti dňa na Slovensku ale aj vo svete na dobrej kvalitatívnej úrovni.

V roku 2015 nenastali väčšie zmeny ani v relácii Správy z regiónov. Všetky regionálne štúdiá, ako bratislavské, banskobystrické a košické môžeme hodnotiť pozitívne.

Správy v slovenskom posunkovom jazyku aj naďalej má dobrý ohlas medzi nepočujúcimi.

Relácia Góly-body-sekundy aj v roku 2015 zostala jednou z najsledovanejších relácií na obrazovke RTVS.

Relácia Počasie po zmene s profesionálnymi meteorológmi aj v roku 2015 našla svojich divákov vo verejnoprávnej televízii.

PUBLICISTIKA A DOKUMENTÁRNE PROGRAMY

Medzi najsledovanejšie programy Jednotky patrila aj v roku 2015 politicko-diskusná relácia O 5 minút 12. Táto relácia svojim hodnotovým postojom, snahou o nezávislosť a verejnoprávnosť, bola aj naďalej kvalitná. Avšak ešte stále pretrváva stav, že verejnoprávna televízia potrebuje nových moderátorov a moderátorky do formátov tohto typu.

Medzi divákmi sú naďalej obľúbené relácie Slovensko v obrazoch a Svet v obrazoch. Redaktori RTVS však majú málo priestoru a príležitostí cestovať do zahraničia, preto relácia preberá predovšetkým príspevky iných televíznych staníc.

Jednotka vysielala minulý rok aj investigatívny program Reportéri, ktorý prinášal zaujímavé kauzy a ich pozadia. Je to veľmi náročný formát, naďalej je jedinečný na slovenskom televíznom trhu.

Relácia Večera s Havranom našla svojich divákov, ale verejnoprávna televízia by potrebovala aj iné diskusné relácie podobného formátu, aby názory na dianie doma aj vo svete boli pestrejšie a argumentácia mohla byť náročnejšia. Momentálne táto relácia nemá konkurenciu v slovenskom mediálnom priestore.

Každodenná relácia Dámsky magazín, dokumentárny cyklus Postav dom, zasad' strom mali aj v roku 2015 pozitívny ohlas u divákov.

Na Dvojke programy typu Občan za dverami, VaT, Kvarteto, Televíkend, Família, Separé, Tempo, Polícia, Profesionál si vždy nájdu divákov, lebo v súkromných televíziách absentujú práve tieto druhy programov.

Program Umenie mapoval kultúrne dianie Slovenska, ale na obrazovke verejnoprávnej televízie bolo by treba dať priestor aj ďalším reláciám o kultúre na Slovensku, rovnako sa žiada aj prezentácia slovenskej kultúry v zahraničí.

VZDELÁVACIE PROGRAMY

Informačný obsah týchto relácií, pokiaľ máme na mysli vzdelávacie programy v priamom ponímaní, je nadradený, nemenný a diktovaný (často aj po formálnej stránke) zákonitosťami prostredia, z ktorého pochádzajú. To sú príčiny, ktoré znižujú ich kreatívnosť a teda znižujú aj divácky záujem o tento typ vysielania, ktoré však vyplýva RTVS zo zákona ako povinná služba. Medzi takéto relácie, vysielané v minulom roku patria: Fokus – poradenstvo v oblasti práva, sociálnych vecí, zamestnanosti, zdravia, financií, rodiny a pod. zo štúdia v Košiciach a štúdia v Banskej Bystrici, výber archívov vzdelávacích programov pre materské školy, cyklus Spektrum vedy – popularizovanie vedeckých poznatkov a vedecko-technických informácií VAT, Ambulancia Medicína – program o zdraví a právach pacientov. Vyššie spomínané relácie z krajových štúdií boli na jeseň preformátované na živú kontaktnú reláciu ako vysielacia hodina z regiónov. V každom prípade ale ešte treba dramaturgicky i realizačne prekopáť programový hybrid Família.

Výpočet týchto relácií asi končí, lebo ďalšie už obsahujú iné dominantné prvky ako vzdelávanie samo o sebe napr. publicistiky, zábavy, súťaže atď. Takýchto relácií, ktoré prinášajú vzdelávanie formou poznávania a množstva informácií a teda nepriameho vzdelávania, je vo vysielaní RSTV veľké množstvo, a tiež ich možno zahrnúť pod vzdelávacie. Sú to dokumenty z rôznych tematických oblastí (história, umenie, veda, zdravie, cestovanie, vesmír, príroda, národopis, osobnosti, architektúra...), súťažné relácie napr.: 5 proti 5, Postav dom, zasad' strom, nová interaktívna detská relácia Daj si čas, GEN- SK, Tajomstvo mojej kuchyne, Milujem Slovensko, Čo ja viem atď.

Môžeme pokojne konštatovať, že oblasť vzdelávania bola vo vysielaní v minulom roku 2015 veľmi dobre zastúpená (asi 30 % z celkového vysielania) a napĺňala požiadavku verejnoprávneho obsahu vysielania, najmä prostredníctvom Dvojky.

NÁBOŽENSKÉ VYSIELANIE

Náboženské vysielanie bolo zabezpečované väčšinou na dvojke pravidelnými televíznymi prenosmi z bohoslužieb a evanjelických služieb božích v nedeľu a vo významné sviatočné dni. Dopĺňané boli reláciami: Slovo – príhovory v nedeľu a Sviatočné slovo –

sviatočné príhovory duchovných, náboženský magazín Orientácie a pridali sa aj zahraničné duchovné prenosy z Vatikánu, pápežské požehnanie Urbi et Orbi.

Sviatok Cyrila a Metoda sme si pripomenuli Večerom ľudí dobrej vôle 4.7. 2015 z Prešova a v hlavnom vysielacom čase premiérou dokumentu skvelého koncertu v Ríme – Proglas – koncert - Rím – 2015 a trojdielnou dokumentárnou sériou tiež z vlastnej produkcie Misia bratov Konštantína a Metoda.

Vo vysielaní u divákov výrazne zarezovali: nadväzujúca úspešná séria z roku 2014 seriálu Biblia v 2015 roku s názvom A.D.: Biblia pokračuje, dokumentárne filmy Po stopách sv. Petra, Po stopách sv. Pavla, triptych Zlatá niť kresťanstva, František – pápež chudobných, Poklady Jeruzalema, Poklady Vatikánu. Vyššie spomínaným zvýšením sledovanosti sa tak upozornilo aj na nevšedný program s výrazným verejnoprávnym obsahom. Nemôžeme nespomenúť aj zaujímavý premiérový dokument Číslo čas a hlasy o najnovšej rekonštrukcii oltára Majstra Pavla vysielaný pred polnočnou omšou z chrámu sv. Jakuba v Levoči.

Treba pripomenúť, že chýba pravidelné ekumenické spravodajstvo a aktuálna publicistika, ktorá je už dlhodobo súčasťou programovej služby rozhlasovej časti RTVS (Vatikán, Ekumena, Cesty...) Čo do štruktúry a zastúpenia konfesií bolo by treba posilniť vo vysielaní oblasti pravoslávia aj z informačných i vzdelávacích dôvodov.

Služba RTVS pre veriacich zaberá vo vysielaní pomernú časť počtu obyvateľstva hlásiaceho sa ku kresťanstvu. Programová služba televíznej RTVS by sa mala i naďalej usilovať o zvyšovanie celkovej duchovnej kvality aj v iných programových typoch verejnoprávneho vysielania.

NÁRODNOSTNÉ VYSIELANIE

Problémy národnostného vysielania pokračovali aj v roku 2015. Maďarské vysielanie naďalej nemal vlastný štáb v Bratislave. Príspevky pripravujú iba externí spolupracovníci v jednotlivých regiónoch.

Pozitívnu zmenou je, že sa modernizovala vizuálna stránka Maďarského magazínu a relácie Tvárou v tvár. Podobné zmeny čakajú na reláciu Národnostné správy a Národnostný magazín.

Centrum národnostného vysielania sa aj v roku 2015 programovo vyhýbalo háklivým témam. Ani v roku 2015 nebola zaradená žiadna diskusná relácia. Aktuálne spoločensko-politické otázky trápia všetky národnosti. Popri prehľade spoločenských a kultúrnych podujatí by Maďari, Ukrajinci, Rusíni, Česi, Židia, Nemci, Poliaci, Rómovia atď. určite privítali širšiu paletu, t.j. aj citlivé témy.

Podľa zákona o RTVS by verejnoprávna televízia mala rozšíriť svoje vysielanie pre menšinového diváka postupne. Ani v roku 2015 sme neboli svedkami takejto zmeny. Súčasný spravodajský formát s názvom Hírek/Správy a Národnostné správy neposkytuje dostatočný priestor na informovanie minoritného diváka o spoločensko-politickom dianí ani o aktuálnych otázkach z oblasti života danej národnosti.

V národnostných programoch aj v roku 2015 absentovali mládežnícke a detské programy.

Ani v roku 2015 sa nezadefinovali presnejšie ciele, poslanie, a z tohto dôvodu ani dramaturgia národnostného vysielania. To čo sme konštatovali v správe za rok 2012, 2013 a aj 2014 môžeme konštatovať opäť: bolo by veľmi dôležité, aby sa televízne programy v jazykoch národností dostali k cieľovej skupine efektívnejšie, aby boli zaujímavejšie a

atraktívnejšie pre diváka, t.j. aby sa stali konkurencie schopné v súčasnej ponuke v našom regióne.